

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

*Heb ik een probleem dan?
Ziektebesef en interventies bij hersenletsel*

Arno Prinsen (2008)
InteraktContour
54 pagina's
ISBN 9789090236124

Regelmatig verschijnen er boeken en brochures op de markt voor patiënten en hulpverleners met als doel informatie te geven over de gevolgen van hersenletsel. De behoefte hieraan blijft groot. Recent verscheen er een boekje van Arno Prinsen met de kenmerkende titel *Heb ik een probleem dan?* De ondertitel luidt *Ziektebesef en interventies bij hersenletsel*. Het lastige en vaak moeilijk te benaderen onderwerp ziekte-inzicht is hier centraal geplaatst.

Origineel is het feit dat Prinsen gekozen heeft voor een interactionele benadering. Hij kiest hiervoor de indeling in drie typen cliënten; de voorbijganger, de zoeker en de klant.

Deze typering is bepaald door de mate waarin de cliënt een probleem ervaart en een hulpvraag heeft. Het idee erachter is dat je cliënten van verschillende types anders benadert. Prinsen zadelt ons hiermee wel op met een nieuw diagnostisch probleem. Zeker omdat de rollen overlappen en kunnen verschillen per functiegebied. Maar het is wel een originele benadering. Zij relateert ook de eng cognitieve benadering van een 'inzichtstoornis' en zet die in de context van een benaderingswijze. Wellicht had een in de terminologie passende ondertitel kunnen zijn: *Hoe verkoop ik mijn hulp aan de cliënt?*

Het is lovenswaardig dat Prinsen probeert heel praktisch te zijn. Dat missen we vaak in neuropsychologische handboeken. De lezer wordt niet lastig gevallen met een theoretische onderbouwing of achtergrondvisie met betrekking tot de interventies. Wel wordt er uitgelegd dat zowel neurologische als psychologische factoren een rol kunnen spelen. Maar de betekenis hiervan wordt nauwelijks uitgewerkt. Het gaat vooral om de *do's* en de *don'ts*. De tekst wordt geïllustreerd met korte vignettes en de adviezen worden aan het eind van het hoofdstuk steeds samengevat. De stijl is soms wel wat beleerd, zeker wanneer Prinsen de lezer maant 'vriendelijk en voorkomend' te zijn.

De praktische adviezen zijn beknopt, maar veelal de moeite waard. Ze lopen uiteen van manieren om feedback te geven en doelen te stellen tot reflectievragen en zelfcontroletechnieken. Van veel hiervan wordt echter niet duidelijk wat de relatie is met wat in eerste instantie de thematiek leek: inzicht. Deze thematiek lijkt zich gaandeweg te verbreden. Uiteindelijk volgt er dan ook een hoofdstuk met een algemene visie op het begeleiden van mensen met hersenletsel. Veel van de in het boekje gegeven adviezen zijn in feite algemene bejegeningadviezen. Erg sterk is mijns inziens het vertrekpunt: sluit aan bij de belevingswereld van de cliënt. Regelmatig zien we in de praktijk dat het al te enthousiast confronteren met de werkelijkheid tot contactschade en frustratie leidt. De gulden regel dat er eerst een basis van vertrouwen en instemming moet zijn om

**Praktisch boek
voor de hulpverlener**

te confronteren, wordt vaak overtreden. Vervolgens blijven veel adviezen uitnodigend en overwegend non-directief. Er wordt dus vaak een beroep gedaan op de nog aanwezige gezonde mechanismen zoals kritische zelfreflectie. Maar als het werkelijk een kolossaal deficit betreft, zien wij vaak dat patiënten niet direct denken aan dezelfde verklaring als die wij geven. Dan komt men soms met de meest fantastische verklaringen. En dan staan we (als 'verkoper') weer snel met onze mond vol tanden. Discussies over meer stevige vormen van confrontatie, bijvoorbeeld over wanneer en hoe, worden achterwege gelaten. Zo lezen we niets over videoconfrontatie of de lastige vraagstukken over gevaarlijke situaties als verkeersdeelname en werkhervatting.

De tekst op de achterkant van het boek geeft aan dat het vooral voor de hulpverlener is bedoeld. Het gaat hier om een hulpverlener die niet zozeer geïnteresseerd is in de achtergronden van een bepaald probleem, maar vooral in de praktische aanpak. De hippe lay-out met een jaren-zeventig-look informatiebrochure stelt al gerust dat de inhoud geen zware kost bevat. Voor deze praktische hulpverlener is het boek zeker een aanwinst.

Niels Farenhorst